

Sygn. akt IV U 20/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Król-Szymielewicz

Protokolant: Magdalena Stankiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2017 r. we W.

sprawy z odwołania I. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 23.11.2016 roku, Nr (...)

o świadczenie rehabilitacyjne

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 23.11.2016r., nr (...) w ten sposób, że odmawia ubezpieczonej I. Ł. prawa do wypłaty świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 17.10.2016r. do 07.01.2017r. oraz zobowiązuje ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 17.10.2016r. do 31.10.2016r. na fundusz chorobowy w kwocie 1.507,20 zł wraz z odsetkami w wysokości 8,67 zł, łącznie 1515,87 zł;

II. zalicza koszty sądowe na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 listopada 2016 r., Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. odmówił ubezpieczonej I. Ł. prawa do wypłaty świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 01.10.2016r. do 07.01.2017r., a ponadto, w związku z pobraniem nienależnego świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 01.10.2016r. do 31.10.2016r. zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu na fundusz chorobowy nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego w kwocie 3.114,88 zł z odsetkami w wysokości 17,92 zł, łącznie 3.132,80 zł.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczonej przyznano prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres od 10.09.2016r. do 07.01.2017r.

I-wszy Inspektorat ZUS we W. zrealizował wypłatę tego świadczenia za okres od 10.09.2016r. do 31.10.2016r., po ustaniu zatrudnienia ubezpieczonej.

W dniu 19.10.2016r. do ZUS-u wpłynęło pismo ubezpieczonej, w którym poinformowała ona, że od dnia 17.10.2016r. podjęła nową pracę.

Dlatego zdaniem organu rentowego ubezpieczonej nie przysługuje prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 01.10.2016r. do 07.01.2017r., tj. od miesiąca, w którym stwierdzono fakt podjęcia pracy, a świadczenie za okres od 01.10.2016r. do 31.10.2016r. zostało przez nią nienależnie pobrane.

Zgodnie bowiem z art. 13 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa, zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Zaś z mocy art. 22 cyt. ustawy, do świadczenia rehabilitacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 11 ust. 4 i 5, art. 12, art. 13 ust. 1, art. 15 i 17.

Ubezpieczona w dniu 19.12.2016r. złożyła odwołanie od powyższej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w którym domagała się zmiany zaskarżonej decyzji w ten sposób, aby zmienić okres, za jaki nie przysługuje jej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres od 17.10.2016r. – kiedy to podjęła nowe zatrudnienie - do 07.01.2017r. oraz zmienić okres, za który powinna zwrócić organowi rentowemu świadczenie rehabilitacyjne na okres od 17.10.2016r. do 31.10.2016r. Ubezpieczona wskazała, że w dniu 14.12.2016r. już wpłaciła na konto organu rentowego kwotę 1453,61 zł wraz z odsetkami w wysokości 19,12 zł.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż zgodnie z art. 17 ust.1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny w celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 16.09.2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. przyznał ubezpieczonej I. Ł. prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres od 10.09.2016r. do 07.01.2017r. Zatrudnienie ubezpieczonej u płatnika składek (...) Centrum (...) + ustało w dniu 09.09.2016r.

Świadczenie rehabilitacyjne za wrzesień 2016r. ubezpieczona otrzymała w dniu 12.10.2016r.

Pismem datowanym na dzień 17.10.2016r. i złożonym w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych I Inspektorat we W. w dniu 19.10.2016r. ubezpieczona poinformowała organ rentowy, iż z dniem 17.10.2016r. rezygnuje z przyznanego jej świadczenia rehabilitacyjnego. W dniu 17.10.2016r. ubezpieczona podjęła nowe zatrudnienie na Uniwersytecie Przyrodniczym we W..

E-mailem z dnia 20.10.2016r. pracownik ZUS-u M. S. wystąpiła z zapytaniem do pracownika A. D., czy istnieje możliwość wycofania z listy dziennej na 24.10.2016r. wypłaty świadczenia rehabilitacyjnego dla ubezpieczonej.

E-mailem z 20.10.2016r. A. D. poinformowała, że nie ma takiej możliwości.

W konsekwencji I-wszy Inspektorat ZUS we W. po 19 października 2016r. wypłacił ubezpieczonej świadczenie rehabilitacyjne za okres od 01.10.2016r. do 31.10.2016r. w kwocie 3.114,88 zł.

Ubezpieczona I. Ł. w dniu 14.12.2016r. zwróciła organowi rentowemu świadczenie rehabilitacyjne za okres od 17.10.2016r. do 31.10.2016r. w kwocie 1.453,61 zł wraz z odsetkami ustawowymi w wysokości 19,12 zł, razem: 1.472,82 zł.

W dacie 21.04.2017r., po zobowiązaniu organu rentowego przez Sąd do wyliczenia wysokości świadczenia rehabilitacyjnego wypłaconego ubezpieczonej za okres od 17.10.2016r. do 31.10.2016r. z odsetkami, ubezpieczona dopłaciła organowi rentowemu kwotę 62,26 zł, czyli łącznie zapłaciła organowi rentowemu sumę 1.535,08 zł.

Dowód: - dokumentacja ubezpieczonej w aktach ZUS,

- przelewy: k.3,k.17;

- przesłuchanie ubezpieczonej k. 19.

Świadczenie rehabilitacyjne wypłacone ubezpieczonej za okres od 17.10.2016r. do 31.10.2016r. wynosi 1.507,20 zł, zaś odsetki od tej kwoty na dzień wydania decyzji zaskarżonej z dnia 23.11.2016r. wynoszą 8,67 zł. Razem daje to sumę 1.515,87 zł.

Dowód: - wyciążenie ZUS-u: k.12.

Decyzją z dnia 23 listopada 2016 r., Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. odmówił ubezpieczonej I. Ł. prawa do wypłaty świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 01.10.2016r. do 07.01.2017r., a ponadto, w związku z pobraniem nienależnego świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 01.10.2016r. do 31.10.2016r. zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu na fundusz chorobowy nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego w kwocie 3.114,88 zł z odsetkami w wysokości 17,92 zł, łącznie 3.132,80 zł.

Mając na uwadze powyższe ustalenia stanu faktycznego, Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej jako uzasadnione podlegało uwzględnieniu w żądanym przez ubezpieczoną zakresie.

Ubezpieczona w swoim odwołaniu od zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, domagała się zmiany tej decyzji w ten sposób, aby zmienić okres, za jaki nie przysługuje jej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres od 17.10.2016r. – kiedy to podjęła nowe zatrudnienie - do 07.01.2017r. oraz zmienić okres, za który powinna zwrócić organowi rentowemu świadczenie rehabilitacyjne na okres od 17.10.2016r. do 31.10.2016r.

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, w tym przede wszystkim na dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego oraz na potwierdzeniach dokonania przelewu sumy 1.535,08 zł przez ubezpieczoną na rzecz organu rentowego.

Nadto Sąd przeprowadził dowód z przesłuchania ubezpieczonej, uznając jej zeznania za w pełni wiarygodny dowód w sprawie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 159) świadczenie rehabilitacyjne przysługuje ubezpieczonemu, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokują odzyskanie zdolności do pracy.

Świadczenie rehabilitacyjne przysługuje przez okres niezbędny do przywrócenia zdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy (art. 18 ust.2 w/w ustawy).

Z kolei zgodnie z art. 13 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa, zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Nadto przepis art. 17 ust.1 wymienionej ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. stanowi, iż ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny w celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Zaś z mocy art. 22 cyt. ustawy, do świadczenia rehabilitacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 11 ust. 4 i 5, art. 12, art. 13 ust. 1, art. 15 i 17.

Jak wskazuje Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie: „Utrata prawa do zasiłku chorobowego dotyczy tylko okresu objętego zaświadczeniem (zwolnieniem) lekarskim, w którym nastąpiło podjęcie pracy zarobkowej, a nie całego okresu zasiłkowego (art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jednolity tekst: Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267 ze zm.) (...)”

Przepis art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. ma charakter wyjątkowy (sankcyjny) i użytego w nim zwrotu „za cały czas zwolnienia”, nie można interpretować rozszerzająco z uwagi na represyjną funkcję tej regulacji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2000 r., II UKN 634/99, (...)PiUS 2002 nr 2, poz. 48). Analiza treści art. 8, art. 9 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy wskazuje, że ustawodawca odróżnia pojęcie „okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby” (okres zasiłkowy) od pojęcia „orzeczonej niezdolności do pracy” (zwolnienia od pracy). Z art. 8 i 9 ust. 1 ustawy wynika, że okres (trwania) niezdolności do pracy z powodu choroby (okres zasiłkowy) to wszystkie okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy. Natomiast według art. 17 ust. 1 ustawy, utrata prawa do zasiłku dotyczy „całego okresu tego zwolnienia”, a nie całego okresu zasiłkowego” – vide wyrok SN z 25.02.2008r., I UK 249/07, OSNP 2009/11-12/152.

W wyroku z dnia 14.07.2015r. sygn. akt II PK 46/14 Sąd Najwyższy wprost wskazał, iż pracownik nie jest pozbawiony prawa do zasiłku chorobowego i odpowiednio świadczenia rehabilitacyjnego przyznanych wcześniej niż powstało prawo do wynagrodzenia za pracę (Lex nr 2026879).

W rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której organ rentowy zrealizował wypłatę na rzecz ubezpieczonej świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 01.10.2016r. do 31.10.2016r., pomimo, iż pismem złożonym w dniu 19.10.2016r. ubezpieczona poinformowała organ rentowy, że od dnia 17.10.2016r. rezygnuje z tego świadczenia, gdyż podjęła nową pracę. Już chociażby z tej przyczyny nie można uznać świadczenia wypłaconego ubezpieczonej za okres od 01.10.2016r. do 16.10.2016r. za nienależne, skoro organ rentowy sam je wypłacił, pomimo wiedzy o tym, że nie należy się ono ubezpieczonej – organ rentowy posiadał wiedzę, że nie jest zobowiązany do wypłaty świadczenia za ten okres.

W ocenie Sądu nie ma podstaw do pozbawienia ubezpieczonej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 01.10.2016r. do 16.10.2016r., bowiem w tym okresie ubezpieczona nie wykonywała żadnej pracy zarobkowej. Dopiero od dnia 17.10.2016r. ubezpieczona podjęła nowe zatrudnienie. Zatem – skoro - jak wskazuje Sąd Najwyższy - pracownik nie jest pozbawiony prawa do zasiłku chorobowego i odpowiednio świadczenia rehabilitacyjnego przyznanych wcześniej niż powstało prawo do wynagrodzenia za pracę, to należało zmienić zaskarżoną decyzję ZUS w sposób, jaki wskazała ubezpieczona w swoim odwołaniu. Czyli ubezpieczona nie ma prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od momentu podjęcia nowego zatrudnienia, tj. od 17.10.2016r. do daty końcowej, do której przyznano jej to świadczenie, czyli do 07.01.2017r.

Powinna być także zobowiązana do zwrotu świadczenia pobranego za okres od 17.10.2016r. do 31.10.2016r. (za dalszy okres organ rentowy jeszcze nie wypłacił jej świadczenia), a nie za cały miesiąc październik, od 01.10.2016r. do 31.10.2016r.

Organ rentowy w wykonaniu zobowiązania Sądu pismem z dnia 02.02.2017r. wyliczył wysokość świadczenia rehabilitacyjnego wypłaconego ubezpieczonej za okres od 17.10.2016r. do 31.10.2016r. Wynosi ono 1.507,20 zł, zaś odsetki od tej kwoty na dzień wydania decyzji zaskarżonej z dnia 23.11.2016r. wynoszą 8,67 zł. Razem daje to sumę 1.515,87 zł.

Ubezpieczona zapłaciła organowi rentowemu nawet wyższą sumę, bo 1.535,08 zł.

Chociaż ubezpieczona zapłaciła już organowi rentowemu powyższą kwotę wraz z odsetkami ustawowymi, to jednak w tym miejscu wskazać wypada, iż zgodnie z art. 84 ust.11 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 1998r. Nr 137, poz. 887):

„Jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ wypłacający te świadczenia o zajściu okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty, a mimo to świadczenia były nadal wypłacane, kwoty nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych podlegają zwrotowi bez odsetek.”

W związku z powyższym, Sąd uwzględniając odwołanie ubezpieczonej jako uzasadnione, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we W. z dnia 23.11.2016r. w ten sposób, że odmówił ubezpieczonej I. Ł. prawa do wypłaty świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 17.10.2016r. do 07.01.2017r. oraz zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 17.10.2016r. do 31.10.2016r. na fundusz chorobowy w kwocie 1.507,20 zł wraz z odsetkami w wysokości 8,67 zł, łącznie 1515,87 zł.

W punkcie II sentencji wyroku Sąd zaliczył koszty sądowe na rachunek Skarbu Państwa, gdyż zarówno ubezpieczona, jak i organ rentowy są zwolnieni od obowiązku ich uiszczenia na mocy art. 94 i art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Z uwagi na powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.